

Порядок відкликання опублікованих статей

Журнал дотримується високих стандартів академічної доброчесності та керується міжнародними рекомендаціями з публікаційної етики відповідно до стандартів [COPE \(Комітет з етики публікацій\)](#). Усі випадки можливих порушень розглядаються відповідно до встановлених процедур із забезпеченням прозорості та обґрунтованості рішень.

Редакція здійснює постпублікаційний контроль якості матеріалів і має право ініціювати процедури виправлення, публікації застережень або відкликання статей у разі виявлення суттєвих порушень або помилок.

У разі отримання інформації про можливі порушення редакція:

- оперативно повідомляє авторів;
- проводить перевірку та, за потреби, розслідування;
- ухвалює рішення щодо подальших дій.

Підстави для відкликання (ретракції) статті

Ретракція (відкликання) застосовується у випадках, коли встановлено:

- недостовірність результатів дослідження (зокрема через фальсифікацію, фабрикацію або маніпуляцію даними чи зображеннями);
- плагіат або неналежне запозичення;
- повторну або надмірну публікацію без належного обґрунтування чи дозволу;
- суттєві порушення етичних норм (зокрема щодо проведення досліджень або авторства);
- маніпуляції з цитуванням;
- недеклароване або неправомірне використання технологій штучного інтелекту;
- фальсифікацію авторства або неправдиві відомості про авторів;
- участь у системних недоброчесних практиках (зокрема «paper mills»).

Інші форми реагування

Залежно від характеру порушення редакція може застосовувати:

- **erratum** — якщо помилка виникла з вини редакції;
- **corrigendum** — якщо помилка допущена авторами;
- **заяву про занепокоєння (Expression of Concern)** — якщо є обґрунтовані підозри щодо достовірності матеріалу, але доказів для ретракції недостатньо. Заява про занепокоєння публікується як окремий документ з прив'язкою до оригінальної статті.

Процедура розгляду та ухвалення рішення про відкликання (ретракцію) статті

Процедура включає такі етапи:

1. первинна оцінка отриманої інформації;

2. комунікація з авторами та, за потреби, іншими залученими сторонами;
3. проведення експертного аналізу;
4. ухвалення мотивованого рішення редакцією.

Рішення про відкликання (ретракцію) статті приймається головним редактором.

Порядок публікації інформації про відкликання (ретракцію) статті

У разі відкликання статті редакція забезпечує:

- публікацію повідомлення про відкликання під назвою «Відкликання статті: [назва статті]» (із зазначенням причин);
- включення повідомлення до змісту відповідного випуску журналу;
- зв'язок повідомлення з електронною версією статті через відповідні ідентифікатори;
- чітке маркування статті як «Відкликана» на її вебсторінці;
- збереження оригінального тексту статті у відкритому доступі з відповідним водяним знаком або позначкою про відкликання.

Терміни та інформування

Редакція прагне здійснювати всі процедури у найкоротші строки після виявлення порушення. Автори та заявники (у разі наявності) інформуються про результати розгляду.

Доступність відкликаних матеріалів

Відкликані статті не вилучаються з електронного архіву журналу, а залишаються доступними з чітким зазначенням їх статусу (відповідним водяним знаком або позначкою про відкликання). Повне видалення можливе лише у виняткових випадках, передбачених законодавством (зокрема щодо захисту персональних даних, авторських прав або на підставі судового рішення).